

ÖZET: Olumsuz hava koşulları nedeniyle hamile ve emzikli bayanlar ile engelli kamu görevlilerine Valiliklerce verilen idari izin hakkından % 40 oranının altında raporu bulunan personelin yararlanıp yararlanamayacağı hk. (16/03/2015-1890)

Ankara Valiliğince olumsuz hava koşulları nedeniyle hamile ve emzikli bayanlar ile engelli kamu görevlilerine idari izin verildiğini, 03.12.2002 tarihli ve 2002/58 sayılı Başbakanlık Genelgesine istinaden ilgili mevzuatı uyarınca % 40 ve üzeri engelli sağlık kurulu raporu bulunan personele idari izin verildiğini belirterek, % 40 oranının altında raporu bulunan engelli personel ile hamile ve emzikli bayanlara nasıl bir işlem yapılacağına ilişkin görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "İzin" başlıklı 23 üncü maddesinde, *"Devlet memurları, bu Kanunda gösterilen süre ve şartlarla izin hakkına sahiptirler."* hükmü yer almaktadır.

657 sayılı Kanunun 102 nci maddesinde, memurların hizmet yılları itibariyle yıllık izinlerini nasıl ve ne şekilde kullanacakları; 104 üncü maddesinde, doğum, evlenme, engelli ve süregelen hastalığı olan çocuğun hastalanması, ölüm gibi hallerde ve bu hallerden başka mazerete dayalı verilecek mazeret izinlerinin süresi ve esasları; 105 inci maddesinde, memurların hastalanmaları halinde verilecek hastalık izinleri ile memurların bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya önemli bir hastalığa tutulmuş olası hallerinde verilecek refakat izni; değişik 108 inci maddesinde ise; doğum, evlat edinme, refakat sebebiyle veya mezkur hükümde düzenlenen bazı durumların gerçekleşmesi halinde verilecek aylıksız izinlerin süre ve esasları hükme bağlanmıştır.

Görüldüğü üzere, 657 sayılı Kanunda idari izin diye adlandırılan bir izin türüne yer verilmemiştir. Mezkur Kanun memurun izinli olmadığı günlerde mesai saatleri içerisinde görevinin başında olamayacağı haller(görevi sebebiyle kurum dışında bulunma, tabip veya sağlık kuruluşlarına gitme gibi) dışında görevi başında olmasını öngörmüş ve mesai saatleri içerisinde görevi başında bulunmayan memur hakkında disiplin cezası verilmesini öngörmüştür. Bu durumun doğurduğu sakıncaları gidermek için uygulamada memura mesai saatleri içinde çeşitli mazeretlere dayanılarak amirin takdiri doğrultusunda saatlik izin, bir diğer ifadeyle idari izin, verilebilmektedir. Bazı durumlarda ise idari izin "gün" olarak verilebilmektedir. Bu durumlardan ilki olumsuz hava koşulları sebebiyle kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan hamile veya emzikli bayanlar ile engelli personele verilmesi olup, ikincisi ise 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun uyarınca tatil olunan günler ile hafta sonu tatilinin birleştirilmesi için kamu görevlilerine gün olarak verilen idari izinlerdir. Dolayısıyla uygulamada idari iznin bazı durumlarda "saatlik" bazı durumlarda ise "gün" olarak verilebildiği görülmektedir. Ancak, yukarıda da ifade edildiği üzere gerek saat olarak gerekse gün olarak verilen idari iznin esaslarını düzenleyen bir hükme 657 sayılı Kanunda yer verilmemiştir.

Diğer taraftan, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun " Vilayetler ve kazalar umumi hıfzıssıhha meclisleri" başlıklı beşinci faslında yer alan 23 üncü maddesinde, *"Her vilayet merkezinde bir umumi hıfzıssıhha meclisi toplanır...."* hükmüne; 26 ncı maddesinde, *"Umumi hıfzıssıhha meclisleri alelade ayda bir kere içtima ederler. Ahvali fevkalâdede veya bir sari ve salgın hastalık zuhurunda valinin daveti veya Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletinin talebi üzerine daha sık toplanırlar."* hükmüne; 27 nci maddesinde, *"Umumi hıfzıssıhha meclisleri mahallin sıhhi ahvalini daima nazarı dikkat önünde bulundurarak şehir ve kasaba ve köyler sıhhi vaziyetinin islahına ve mevcut mahzurların izalesine yarayan tedbirleri alırlar."* hükmüne; 28 inci maddesinde ise *"Umumi hıfzıssıhha meclislerinin mukarreratından mahalli vazifeler ve salahiyetler arasında bulunan işler vali veya kaymakam tarafından icra olunur...."* hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca, 03/12/2002 tarihli ve 2002/58 sayılı Başbakanlık Genelgesinin 3 üncü maddesinde, "*Ulusal düzeyde kabul edilen 10-16 Mayıs Sakatlar Haftasının ilk günü ile 3 Aralık Dünya Özürlüler Gününde, özürlülere yönelik faaliyet gösteren Konfederasyon, bağlı federasyonlar ve derneklerin kamu görevlisi olan yönetim kurulu üyeleri ile kamuda görev yapan tüm özürlüler idari izinli sayılacaktır.*

Olumsuz hava koşulları nedeniyle valiliklerce okulların tatil edilmesi halinde aynı bölgedeki kamu görevlisi özürlüler, ayrıca bir talimat ve talebe gerek kalmadan, belirlenen tatil süresince izinli sayılacaktır." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde,

-Valilerce olumsuz hava koşullarının yaşandığı illerdeki kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan hamile veya emzikli bayanlar ile engelli personele verilen idari izin, 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 23 üncü maddesine istinaden kurulan umumi hıfzıssıhha meclislerinin aynı Kanunun 27 nci maddesi uyarınca almış olduğu kararın söz konusu ilin Valisi tarafından uygulanması neticesinde verildiği, ilgili personelin bu günlerde idari izinli sayılması gerektiği,

- Olumsuz hava koşullarının yaşandığı günlerde Valiler tarafından verilen idari izinden 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 53 üncü maddesi kapsamında istihdam edilen engelli Devlet memurları ile ilgili mevzuatı uyarınca alınan sağlık kurulu raporuna göre en az % 40 ve üzerinde engellilik oranına sahip diğer statülerde istihdam edilen personelin yararlanmasının mümkün bulunduğu, bu oranın altında engellilik oranına sahip Devlet memurlarının veya diğer statülerde istihdam edilen personelin ise söz konusu idari izni kullanamayacağı,

mütalaa edilmektedir.

